

Motion till riksdagen 2005/06:N264

av Peter Danielsson m.fl. (m)

Ny folkomröstning om kärnkraftens framtid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en förnyad prövning av kärnkraftens ställning genom att en ny folkomröstning i frågan hålls.

Bakgrund och motivering

2004 blev kärnkraftens år. Kärnkraften satte produktionsrekord i Sverige. Men en uppgörelse träffades också mellan regeringen, Centern och Vänsterpartiet om att stänga Barsebäck 2. Uppgörelsen blev upptakten till en debatt om kärnkraften som kulminerade den 1 juni i år, då den andra reaktorn på Barsebäck stängdes ner, sex år efter att den första reaktorn tagits ur bruk.

Folkomröstningen om kärnkraftens avveckling hölls den 23 mars 1980. Trots att folkomröstningen enbart var rådgivande, förband sig de politiska partierna att följa omröstningens utslag.

Det har gått exakt ett kvartssekel sedan beslut togs att kärnkraften skulle avvecklas i den takt som var möjlig med hänsyn till bland annat upprätthållande av välfärd och sysselsättning. Folkomröstningens resultat fortsätter emellertid att vålla debatt och, inte minst, politisk splittring.

Debatten om kärnkraftens vara eller inte vara har slagit en av den svenska energipolitikens tabun i spillror; efter årtionden av tankeförflamning i kärnkraftsfrågan höjs det nu röster för mer realistiska lösningar. Flera opinionsundersökningar har visat att svenska folkets ställning i kärnkraftsfrågan radikalt förändrats sedan folkomröstningen 1980, inte minst eftersom nya generationer väljare tillkommit.

Under de gångna 25 åren har väljarkåren genomgått betydande förändringar; uppskattningsvis har 2,5 miljoner nya väljare tillkommit medan 1,5 miljoner väljare har fallit från. Ur demokratisk synvinkel är det av yttersta vikt att de nya väljargrupperna får möjlighet att avge sin syn på frågan. Detta är ett av

Fel! Okänt namn på

huvudargumenten för att på nytt pröva kärnkraftens ställning genom en ny folkomröstning.

Ett annat skäl är den osäkerhet och näst intill handlingsförlamning som kännetecknar hanteringen av kärnkraftsfrågan idag. Bakgrunden till svårigheten att leva upp till riksdagens beslut – att alla reaktorer ska vara avvecklade till 2010 – kan delvis förklaras med att förutsättningarna för den svenska energiförsörjningen förändrats, delvis med att det finns en tveksamhet för hur beslutet från 1980 ska tolkas.

Nya ekonomiskt konkurrenskraftiga och miljömässigt acceptabla energikällor har tillkommit i en långsammare takt än förväntat, samtidigt som kärnkraftens negativa effekter bitvis omprövats. Den svenska energipolitiken står inför svåra utmaningar, där en ökande elkonsumtion inte går ihop med de högt ställda miljökraven.

Folkomröstningen angav heller inte något årtal för avvecklingen. Målet att avveckla till 2010 tillkom efteråt, på initiativ av Socialdemokraterna. Denna skärpning i energipolitiken har skapat en kvardröjande och ständigt närvarande osäkerhet.

Arvet från 1980 års folkomröstning verkar förlamande på svensk energiförsörjning. Det senaste årets debatt och diskussioner har aktualiserat en åsidosatt men principiellt viktig fråga, nämligen den om hur länge en riksdag ska var bunden av ett utslag i en folkomröstning. Mot bakgrund av vad som ovan sagts är det angeläget att dessa oklarheter kan undanröjas genom en förnyad prövning av frågan i en ny folkomröstning.

Stockholm den 29 september 2005

Peter Danielsson (m)

Gunnar Axén (m)

Hillevi Engström (m)

Cecilia Widegren (m)

Tobias Billström (m)

Lars Lindblad (m)